

Onderwerp	Resultaat algemene uitkering meicirculaire 2021
Zaaknummer	48566-2021
B&W vergadering	6 juli 2021
Integrale advisering	Jannie Lozeman, Mieke Lammerts van Bueren
Portefeuillehouder	Dhr. F. (Frank) Niens
Voor informatie	Chris ten Have

Bestuurssamenvatting

In de meicirculaire 2021 zijn gemeenten geïnformeerd omtrent de te verwachten uitkeringen uit het gemeentefonds voor de jaren 2021 en volgende. Voor Raalte laat deze meicirculaire, na aftrek van op te nemen stelposten, een positief resultaat zien van € 0,03 miljoen in 2021 en een negatief resultaat van € 0,28 miljoen in 2022, € 0,68 miljoen negatief in 2023, € 0,88 miljoen negatief in 2024 en € 0,59 miljoen negatief in 2025. Het negatieve resultaat vanaf 2022 wordt merendeels veroorzaakt door een afname van het accres als gevolg van een negatieve bijstelling van rijksuitgaven (lagere loon- en prijsontwikkeling, lagere rentestanden en lagere EU afdrachten). Hierbij is het goed te vermelden dat meerdere landelijke ontwikkelingen, welke van grote invloed kunnen zijn op de gemeente financiën, nog niet in deze meicirculaire zijn verwerkt. Denk daarbij aan de toezegging van het kabinet om voor 2022 landelijk € 1,3 miljard, voor Raalte een indicatief bedrag van € 2.462.138 extra beschikbaar te stellen voor de jeugdzorg, de uitkomsten van de onderhandelingen nieuwe kabinetsformatie en de resultaten van de herijking gemeentefonds.

De uitkering sociaal domein laat een positief beeld zien € 0,09 miljoen 2021 oplopend naar € 1,09 miljoen in 2025. De belangrijkste reden voor de stijging van de middelen sociaal domein is de loon- en prijsindexatie 2021 en de invoering van het woonplaatsbeginsel jeugd vanaf 2022. Tegenover de hogere inkomsten staan dezelfde hogere kosten aan de lastenzijde.

Beslispunten

1. Via bijgaande informatienotitie kennis te nemen van de meicirculaire 2021
2. De informatienotitie vast te stellen en door te leiden naar de gemeenteraad.

Besluit

Conform,

Inleiding

In de meicirculaire 2021 wordt een actueel beeld geschetst van de ontwikkeling in en de omvang van het gemeentefonds. De belangrijkste punten uit de meicirculaire zijn:

- **Neerwaartse bijstelling accres:** In 2020 en 2021 is het accres bevroren om gedurende de Coronacrisis stabiliteit te creëren. Vanaf 2022 is er sprake van een negatieve bijstelling van het accres van landelijk € 126 miljoen, oplopend naar € 395 miljoen in 2025. De neerwaartse bijstelling van het accres is merendeels het gevolg van een lagere loon- en prijsontwikkeling dan eerder was aangenomen. Verder zijn lagere verwachte rentestanden en lagere EU-afrachten redenen van de neerwaartse bijstelling. Voor Raalte betekent dit een neerwaartse bijstelling van circa € 238.000 in 2022 oplopend naar circa € 727.000 in 2025.
- **Extra middelen jeugd 2021:** Landelijk € 613 miljoen, waarvan € 438 rechtstreeks naar gemeenten gaat onder andere om de consultatiefunctie ggz vorm te geven en wachtlijsten lichtere jeugdhulpproblematiek tegen te gaan en wachttijden specialistische jeugdzorg terug te dringen. Voor Raalte gaat het om € 824.000. Daarnaast wordt er € 120 miljoen beschikbaar gesteld via een specifieke uitkering voor uitbreiding van crisiscapaciteit en het verbeteren van accommodaties. Deze middelen worden naar verwachting verstrekt aan een beperkt aantal gemeenten of jeugdregio's. De resterende € 55 miljoen is voor regionale coördinatie en landelijke informatievoorziening door de VNG en wordt bij de septembercirculaire 2021 verwerkt.
- **Extra middelen Wet open overheid:** Vooruitlopend op de definitieve vaststelling van de Wijzigingswet Open overheid, die tot doel heeft de gehele overheid transparanter en toegankelijker te maken, zijn er extra middelen beschikbaar gesteld. Het betreft circa € 46 miljoen in 2022 oplopend tot circa € 67 miljoen in 2026, waarvan € 25 miljoen incidenteel over de periode 2021-2026. De incidentele middelen zijn voor implementatie, zoals het verbeteren van systemen, opleiden van medewerkers en aanpassen van processen in de organisatie. De structurele middelen zijn voor de actieve openbaarmaking van de informatiecategorieën, het aanwijzen van een contactfunctionaris en het beheer en onderhoud van systemen.
- **Positieve bijstelling ruimte onder plafond BTW-compensatiefonds (BCF):** De ruimte onder het BTW-compensatiefonds in 2020 is landelijk vastgesteld op € 192,5 miljoen. Gemeenten hebben minder gedeclareerd bij het BCF dan eerder gedacht. De middelen worden teruggestort in het gemeentefonds. Voor Raalte is dit voor het jaar 2020 in totaal € 356.000. Het is onzeker in welke mate gemeenten komende jaren gaan investeren en daarmee in welke mate gemeenten een beroep doen op het BCF. Voor de begroting 2021 stellen we de ruimte onder plafond BCF die terugvloeit in het gemeentefonds vast bij naar 50% van de realisatie in 2020. Dit is voor Raalte € 178.000 (50% van € 356.000). In de primaire begroting 2021 was rekening gehouden met een structurele terugstorting van € 70.000. Per saldo een positieve bijstelling in de begroting 2021 van € 108.000.

In onderstaand overzicht is het resultaat van de meicirculaire 2021 voor Raalte weergegeven.

Resultaat Algemene uitkering excl. Integratie uitkering sociaal domein (Bedragen in €/ afgerond op 1.000)					
	2021	2022	2023	2024	2025
Algemene uitkering meicirculaire 2021 (begroting 2021)	52.905.000	52.290.000	51.471.000	51.362.000	51.664.000
Algemene uitkering meicirculaire 2020 (begroting 2020)	50.596.000	50.702.000	50.817.000	50.907.000	50.907.000
Resultaat algemene uitkering voor aftrek stelposten	2.309.000	1.588.000	654.000	455.000	757.000
Op te nemen stelposten	2.390.000	1.979.000	1.438.000	1.447.000	1.447.000
Negatief resultaat algemene uitkering na aftrek stelposten	-81.000	-391.000	-784.000	-992.000	-690.000
Positieve bijstelling ruimte onder plafond BTW-compensatiefonds (BCF) begroting 2021	108.000	108.000	108.000	108.000	108.000
Resultaat Algemene uitkering incl correctie BTW-compensatiefonds	27.000	-283.000	-676.000	-884.000	-582.000

Hieruit blijkt dat de algemene uitkering voor aftrek van de stelposten is gestegen met € 2,31 miljoen in 2021 aflopend tot € 0,46 miljoen in 2024 en oplopend naar € 0,76 miljoen in 2025. Na aftrek van de stelposten en bijstelling van de ruimte onder plafond BCF is er een negatief resultaat van € 0,28 miljoen oplopend tot € 0,88 miljoen in 2024 en € 0,58 miljoen in 2025. Het negatief resultaat wordt merendeels veroorzaakt door de neerwaartse bijstelling van het accres.

In de septembercirculaire 2020 was voor de jaren 2022 en verder een negatief resultaat van de algemene uitkering van circa € 0,3 miljoen verwacht. Het resultaat van de meicirculaire 2021 na aftrek van de stelposten is verslechtert ten opzichte septembercirculaire 2020.

In onderstaand overzicht zijn de mutaties van de integratie-uitkering Sociaal domein weergegeven ten opzichte van de meicirculaire 2020

Mutaties Sociaal domein					
	2021	2022	2023	2024	2025
Jeugd (voogdij 18)	16.000	987.000	987.000	987.000	987.000
Participatie (SW/ re-integratie)	77.000	71.000	67.000	86.000	105.000
Totaal	93.000	1.058.000	1.054.000	1.073.000	1.092.000

In totaal is er € 93.000 in 2021 oplopend tot € 1.092.000 in 2025 aan hogere integratie-uitkering sociaal domein beschikbaar. Aan de lastenzijde moet rekening gehouden worden met dezelfde hogere kosten.

Voor 2021 is structurele loon- en prijscompensatie toegevoegd. Bij de jeugd wordt vanaf 2022 het woonplaatsbeginsel Ingevoerd.

Beoogd effect

De gemeenteraad actief informeren over het resultaat van de meicirculaire 2021 voor de gemeente Raalte.

Argumenten

Actuele informatie is van belang om tot een goede bestuurlijke afweging te kunnen komen. Met de meicirculaire 2021 wordt een actueel beeld geschetst van de te verwachten uitkering van het Rijk binnen zowel de algemene uitkering als de integratie-uitkering op bepaalde onderdelen van het sociaal domein.

Duurzaamheid

N.v.t.

Kanttekeningen

De stand van de meicirculaire is een momentopname. In de komende circulaire (septembercirculaire 2021) kan het financieel beeld zowel positief als negatief bijgesteld worden. Hierbij is het goed te vermelden dat er de komende periode meerdere onderwerpen op de landelijke agenda staan welke van (grote) invloed kunnen zijn op de in deze meicirculaire 2021 gepresenteerde cijfers voor de komende jaren. Denk daarbij aan:

- De toezegging van het kabinet waarbij er voor 2022 landelijk € 1,3 miljard, voor Raalte een indicatief bedrag van € 2,46 miljoen, extra beschikbaar komt voor de uitvoering van de jeugdzorg. Bij de septembercirculaire 2021 wordt de definitieve aanvullende bijdrage jeugd voor het jaar 2022 gepubliceerd.

Voor eventuele structurele compensatie jeugd vanaf 2023 zal het nieuwe kabinet gaan besluiten. Op basis van de huidige set van voorlopige afspraken tussen rijk en VNG is dit landelijk € 1,45 miljard in 2023 aflopend tot € 1,36 miljard in 2024, € 1,26 miljard in 2025 en € 0,87 miljard in 2026 en € 0,81 miljard in 2027 en 2028. De aflopende reeks is een gevolg van een set aan besparingsmaatregelen. Er is nog een aantal dossiers waar nog geen afstemming over bereikt is. De verwachting is dat in de begroting 2022 en meerjarenraming 2023-2025 75% van

de bovenstaande inkomsten structureel opgenomen mag worden. Hierover wordt op landelijk niveau nog overleg gevoerd met de provinciale toezichthouders.

- De inzet van de landelijke VNG bij de onderhandelingen nieuwe kabinetsformatie. Alle inspanningen zijn erop gericht de financiële positie van gemeenten structureel te verbeteren en met het rijk tot overeenstemming te komen over inhoudelijke opgaven (klimaat en energie, regionale economie, wonen, sociaal domein en digitalisering).
- Daarnaast is er een herijking van het gemeentefonds vanaf 2023. In de meicirculaire 2022 vindt de vertaling van deze herijking per gemeente plaats.

Financiën

Zie bovenstaande uitwerking.

Vervolg

- De raadsleden informeren door het toezenden van bijgevoegde informatienotitie.
- Het resultaat van de meicirculaire voor het jaar 2021 wordt bij de zomernota 2021 verder uitgewerkt en vertaald in de begroting 2021. Het resultaat 2022 en verder wordt verwerkt in de begroting 2022 en de meerjarenraming 2023-2025.
- In september 2021 wordt de septembercirculaire verwacht waarin met name de vertaling van de voornemens uit de Miljoenennota worden vertaald.

Communicatie

N.v.t.

Bijlagen

Informatienotitie Raad Meicirculaire 2021

Meicirculaire 2021

Brief verdeelwijze incidentele middelen jeugdzorg 2022